

Titta på mig! – konsten att be om en tjänst

Hur skriver man ett framgångsrikt brev till någon man inte känner? Ett exempel kan vara ett brev till en gallerist: "Hej, kolla in min konst"!

Hej Carl,

Det är en bra fråga. För nu sitter jag här igen, i min roll som konstsupport och funderar över vilka utomstående experter jag ska kontakta för att sammanställa ett nyanserat svar. Att skriva brev till personer jag inte känner har blivit min vardag. Nog har jag lärt mig att det är fullt att verka skrytsam. Men när jag skriver detta är jag beredd att ta risken: mina odds för ett lyckat resultat är betydligt större än dina.

Det du tar som exempel är nämligen galleristen. Jag är rädd att ditt brevskrivande är så gott som dödsdömt. Det har att göra med själva grundförutsättningen för den kommunikation du påbörjar. Det du ber om och det du förväntar dig att få tillbaka är i total obalans. Det är här du måste börja: få vågskålarna i någorlunda jämnhöjd.

Gallerister begravs i mängder av brev som inte önskas, än mindre efterfrågas. Det skickas länkar till hemsidor, konstnärliga nyhetsbrev, bilder av konstverk och förfrågningar om möjlig gallerirepresentation. De får mer poänglösa, idiotiska och helt ogenomtänkta brev från konstnärer än du kan föreställa dig. Till följd av detta är många gallerister idoga användare av filtrerande terminalglasögon. Dessa har kommit att bli ett nödvändigt och älskat verktyg och lyckas du inte genast sticka ut kommer ditt brev förbli oläst.

Som inspiration till mina svar vänder jag mig ibland till konstkonsulten och författaren Alan Bambergers artiklar på [ArtBusiness](#). Han får in mängder av brev från konstnärer som ber om tjänster utan att erbjuda någonting tillbaka. Han jämför detta brevskrivande med den sociala situationen i att träffa nya människor på en galleriöppning. Du börjar med att presentera dig. Sedan påbörjar du en konversation och ser till att snabbt komma till poängen. Den som visar intresse fortsätter diskussionen, medan den inte övertygade går därifrån. Förhoppningsvis står du inte och rabblar i 15 minuter till någon som uppenbart inte är intresserad. Alan Bamberger menar att du ska behandla dina email på samma sätt. Kom snabbt till poängen. Den som visar engagemang bjuder du in till fortsatt konversation och den som inte är intresserad lämnar du därhän.

Så till själva skrivandet. Det finns mer eller mindre lyckade varianter. Här kommer något mycket viktigt: betydelsen av att använda en bra "ämnesrubrik". Redan här sker den första gallringen. Ditt email riskerar att förbli oläst om du använder dig av "(no subject)"-varianten. Sannolikheten att det ignoreras är även stor om du använder rubriker som "titta på min konst", "besök min hemsida" eller "representera mig". Var mer storslagen och försök väcka ett intresse med rubriker som "Johan Persson får stort utsmyckningsuppdrag" eller "Konstnären Elsa Nilssons 'Eldmara' lockade journalister ut i vattnet". Ja, kanske inte helt lyckade exempel, men du fattar poängen.

Skicka inte ut en massförfrågan. Gör istället din research. Varför ska det här galleriet bry sig? Var övertygande i dina argument. Du kanske påstår att din konst är precis vad de är intresserade av. Förklara varför och hur du kommit fram till detta. Du ber någon ta sig tid att göra något för dig – exempelvis kolla på din konst. Vad du än tror, är detta inte något litet du ber om. Tid är bland det värdefullaste vi har. Vad har du att ge tillbaka? Vad kvalificerar dig att kontakta galleriet? Finns det något sätt som ni båda kan vinna på detta samarbete? För det är så du ska se det – som ett samarbete. Prata därför inte enbart om dig, utan även om den du riktar dig till. Visa att du faktiskt vet något om den du adresserar och att du är seriöst intresserad av verksamheten som bedrivs. Klargör att ditt intresse sträcker sig längre än till vad de kan göra för dig. I ditt brev ska du gå från

att vara en främling till någon de kan relatera till – genom exempelvis gemensamma kontakter och relevanta meriter. Alan Bamberger skriver:

"Suppose we take the word 'art' out of your request. What's left is that you're basically asking me to look at you. And since we've never met, that means you're asking a total stranger to look at you. So what am I supposed to do? Stand there and stare? Is there a point? Is there something you're trying to say? If there is, then you'd better go ahead and say it because if you don't, I'll have absolutely no idea what you're up to – nor will anyone else. I entirely understand and appreciate the fact that you're immersed in your work, deeply believe in what you're doing and feel compelled to share, but randomly asking people to notice you simply because you're you doesn't even qualify as a start."

Skriv kortfattat och var tydlig. Du ska få fram ditt huvudsakliga budskap med två meningar. Ditt mål är att få dem tillräckligt intressanta för att galleristen ska vilja fortsätta. Motstå frestelsen att gå in på detaljer. En mening eller två som beskriver ditt senaste projekt är allt som behövs. Länka sedan till din hemsida. Väljer du att bifoga bilder, så skicka med högst två och inte större än 300K. Vill de se mer kommer de att be om mer. Här är ett bra förslag: skicka en representativ bild samt ett inbjudande meddelande. Till detta ska du medföra enkla instruktioner som förklarar var de kan finna ytterligare information och vad de kommer att se om de väl tar sig dit. Avslutningsvis ska du bifoga detaljerade kontaktuppgifter och ett "tack för att du tagit dig tid".

Återigen, det tål att upprepas, var kortfattad. Hela mailet ska inte vara längre än tre paragrafer bestående av vardera 2-3 meningar. Förvänta dig inga mirakel. Visa respekt och var tydlig i att du förstår att det inte handlar enbart om dig.

Det var tänkt att jag skulle avsluta här. Men du kanske märker att det är någonting som saknas. Här kommer ironin i det hela: mina odds att lyckas var inte mycket bättre. Jag hade hoppats på en kommentar från en gallerist. Trots all research och trots mitt noga formulerade brev är det en talande tystnad jag får tillbaka. Men jag nöjer mig med den. Det är trots allt den ärligaste kommentar jag kan önska.

Gör vad du vill med mina råd och lycka till med skrivandet,

Ida